

VẬN DỤNG MÔ HÌNH HỌC TRẢI NGHIỆM CỦA DAVID KOLB TRONG GIẢNG DẠY HỌC PHẦN RÈN LUYỆN NGHIỆP VỤ SƯ PHẠM THƯỜNG XUYÊN 2 CHO SINH VIÊN NGÀNH GIÁO DỤC TIỂU HỌC TRƯỜNG ĐẠI HỌC TÂY NGUYÊN

Lê Thị Cẩm Lệ¹

Ngày nhận bài: 04/9/2022; Ngày phản biện thông qua: 20/10/2022; Ngày duyệt đăng: 21/10/2022

TÓM TẮT

Bài báo trình bày cơ sở lý luận về mô hình của David Kolb, trình bày đặc điểm của học phần Rèn luyện nghiệp vụ sư phạm thường xuyên 2 (RLNVSPTX 2). Bài viết cũng đề xuất được quy trình giảng dạy gồm 5 bước từ mô hình gốc của David Kolb và vận dụng quy trình đó vào giảng dạy học phần RLNVSPTX 2 cho sinh viên (SV) ngành Giáo dục Tiểu học (GDTH), Trường Đại học Tây Nguyên.

Từ khóa: David Kolb, trải nghiệm, sinh viên, Giáo dục Tiểu học.

1. MỞ ĐẦU

Tư tưởng giáo dục về học tập trải nghiệm (HTTN) (experiential education) đã xuất hiện sơ khai từ thời cổ đại, song nó chỉ thực sự phát triển và trở thành một tư tưởng giáo dục chính thống và phát triển thành học thuyết khi có những công trình nghiên cứu của các nhà tâm lý học, giáo dục học nổi tiếng trên thế giới. Từ cuối thế kỉ XIX, xuất hiện mô hình học HTTN đầu tiên trên thế giới là mô hình về nghiên cứu ứng dụng và đào tạo thực nghiệm của nhà tâm lý học Kurt Lewin. Lewin nhấn mạnh tới sự kết hợp chặt chẽ giữa lý thuyết và thực hành. Ông thấy rằng, việc học có thể đạt hiệu quả tối đa khi có mối quan hệ chặt chẽ giữa kinh nghiệm cá nhân và việc phân tích giải quyết nhiệm vụ học tập. Nhắc đến học thuyết giáo dục trải nghiệm, phải nhắc đến quan điểm “học qua làm, học bắt đầu từ làm” của John Dewey. Với triết lý giáo dục đề cao vai trò kinh nghiệm, từ giữa thế kỉ XX, ông đã đưa ra được quan điểm về vai trò của kinh nghiệm trong giáo dục. Ông cũng chỉ ra rằng, kinh nghiệm giúp nâng cao hiệu quả của giáo dục bằng cách kết nối người học, kiến thức học với thực tiễn cuộc sống, vì thế cần đưa các loại bài tập như nghề làm vườn, dệt, mộc... vào nhà trường. David Kolb nghiên cứu chu trình học từ trải nghiệm. Theo ông, các bước của học tập trải nghiệm bao gồm kinh nghiệm cụ thể, quan sát phản chiếu, khái niệm hóa và thử nghiệm tích cực. Ngoài ra, còn phải kể đến rất nhiều các nhà giáo dục học hiện đại như Willingham, Conrad và Hedin, Druism, Owens và Owens, Karen Warren... Đối với các nước có nền giáo dục phát triển, đặc biệt là các nước tiếp cận chương trình giáo dục phổ thông theo hướng phát triển năng lực, HTTN được quan tâm và triển khai dưới nhiều góc độ. Trong khu vực châu á, từ năm 1973, HTTN đã được Hồng Kông áp dụng thông qua việc dạy học qua hoạt

động tham quan, dã ngoại. Tư tưởng này tiếp tục phát triển ở các nước châu á khác như Singapore, Đài Loan, Hàn Quốc, Trung Quốc... Dạy học trải nghiệm sáng tạo có một bước tiến quan trọng hơn khi vào năm 2002, chương trình “Dạy học vì một tương lai bền vững” đã được UNESCO thông qua. Trong chương trình này có phần quan trọng về học qua TN.

Ở Việt Nam, từ thời kì đầu của nền giáo dục, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nhấn mạnh: “Học đi đôi với hành, giáo dục kết hợp với lao động sản xuất, nhà trường gắn liền với xã hội.” Mặc dù cũng đã được vận dụng trong nhiều loại hình trường, song lý thuyết về HTTN vẫn còn vô cùng mới mẻ. Dự thảo chương trình giáo dục phổ thông tổng thể ra đời, trong đó xuất hiện các khái niệm mới “Hoạt động trải nghiệm”, “Học tập trải nghiệm”. Từ đó, đã xuất hiện một số công trình nghiên cứu về HTTN trong thời gian gần đây theo hướng tổng hợp lý thuyết, vận dụng HTTN trong dạy học. Năm 2017, tác giả Âu Thị Hạnh đã có công trình nghiên cứu “Vận dụng mô hình HTTN của David Kolb trong dạy học phần Sinh học Vi sinh vật nhằm phát triển năng lực tự học cho HS”. Đây là một công trình mang yếu tố vận dụng rất cao. Mục đích nghiên cứu nhằm nâng cao NL tự học cho HS. Tác giả Doãn Ngọc Anh (2017) đã có công trình “Dạy môn Giáo dục học theo Mô hình HTTN của David Kolb thông qua phương pháp nghiên cứu trường hợp ở trường sư phạm”. Thông qua việc vận dụng mô hình của David Kolb vào nghiên cứu trường hợp trên giảng viên và SV sư phạm, tác giả hướng đến việc làm sáng tỏ hiệu quả của mô hình. Việc áp dụng lên SV góp phần nâng cao chất lượng dạy học một cách bền vững. Đặc biệt, mô hình phát triển tốt năng lực tư duy phê phán, tự định hướng và ra quyết định. Năm 2020, tác giả Trần Văn Hoan đã nghiên cứu “Vận dụng mô hình HTTN

¹Khoa Sư phạm, Trường Đại học Tây Nguyên;

Tác giả liên hệ: Lê Thị Cẩm Lệ; ĐT: 0965368702; Email: ltcle@ttn.edu.vn